

Uunga Inatsisartunut ilaasortaq Anthon Frederiksen, Partii Naleraq.

Anthon Frederiksenimit, Partii Naleraq, atuartunut ilinniakkamik aallartinnngitsoorsimasunut suliniuteqarnissaq pillugu Naalakkersuisunut apeqquteqaat nr. 2015/265.

12.11.2015

Suliffeqanngitsunut tunngatillugu suliniuteqarnissamut tunngasumik Inatsisartut suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqaateqarputit. Apeqqutit suliaasaqarfinni akissuteqarfigineqartussanngorlugit innersuunneqarput. Akissutinut ilaatigut Ilinniartitaaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiit ilanngussisoqarpoq.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@gh.gl
www.nanoq.gl

Apeqquteqaatititulliuttuni akissuteqarfiginiarneqarput:

1. Inuusuttut ilinniakkamik aallartitsinnngittoortartut ikinnerpaaffissaaniitinniarlugit naalakkersuisut qanoq ukiunut tulliuttunut anguniagaqarpat?

Akissut: Naalakkersuisut 2015-imut Suliffissaqartitsinermit periusissiaat, suliniutinik 16-inik imaqartoq, ilusilersoreerpaat.

Suliffissaqartitsiniarnermut periusissami suliniut 4-mi inuusuttut suliffissaaleqisut malunnaatilimmik ikilisinneqarnissaat anguniarneqarpoq. Atuartussanut inissat 250-it suli allat kommuneni Piareersarfinnut 2016-imi agguarneqassasut anguniarneqarpoq. Atuartussanut inissat 250-it taakkua taamaalilluni inuusuttunut meeqqat atuarfiannit anereermermi kingorna ilinniarnermik allartitsisimannngitsunut atorneqassapput.

Atuartut ilinniarnermik aallartitsisimannngitsut ikilisinneqarlugit, aamma ilinniartitaanermut suliaasaqarfimmi suliniuteqarnissaq pisariaqarpoq. Ilinniartitaanermut periusissaq aqutigalugu atuartut piginnaasaqalertussaapput aamma inerisaqqitassaminnik kajumissuseqalertussaallutik. Naalakkersuisut Ilinniartitsinermit periusissiaanni "inuusuttut anguniakkatut" ikilisinneqarnissaannut siunertanik imaqarpoq. Inuusuttut anguniakkat tassaatinneqarput inuit 16-it aamma 18-it akornanni ukiullit, efterskole-mi atuartuunngitsut imaluunniit inuusuttunut ilinniartitaanermi aallartissimannngitsut. Siunertaavoq taakkua 2017-imi 57 %-inut ikilisinneqassasut, 2020-mi 40 % aamma i 2024-mi 25 %-inut ikiliartussallutik.

2. Suut periutsit atorniarneqarpat?

Akissut: Ukiut tamaasa Piareersarfinnut suliaasaqarfimmi Naalakkersuisut kommuninut kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissuteqartarput. Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissummi piginnaangorsaanerit qanoq ittut kommunit atussallugit kissaateqarnersut nassuiarneqartarpoq. Taamaalilluni piginnaangorsaaqqinnerit Piareersarfinni atorineqartut assigiinngitsumik iluseqartinneqartarput. Ilinniartitaanermut imaluunniit ilinniarnertuunngorniarluni ilinniartitaanermi tiguneqarnissamut periarfissiisumik, misilitsinnissamut piareersartitsilluni atuartitsinertaqartumik, atuagarsornermi piginnaangorsaanermik pilersitsinissaq atugaasorujussuuvoq. Tamatuma saniatigut illoqarfiit arlallit atuagarsorfiunngitsunik atuartitsinernik pilersitsisarput, assersuutigalugu tunisassiornermut sannaviit igaffimmi, IT-imi, sanasuni aamma assassornermik suliaqartuni sammisaqarfiusut, assigiinngitsunik iluseqartut, kiisalu inuusuttunut suliffimmi sungiusartitsinerit.

Piareersarfinni piginnaangorsaanermut neqeroorutit aqqissuunneqartartut saniatigut Naalakkersuisut Ilinniartitsinermut Pilersaarutaat II inuusuttunut siunnerfiusunut sammititanik aalajangersimasunik suliniuteqarnernik imaqarpoq. Ilinniartitsinermut Pilersaarut II aamma suliniutinik inuusuttut ilinniartitaanermi ingerlaqqinnissaannik, taamaalillunilu taakkua inuusuttunut siunnerfiusunut ilaangilluinnarnissaannik, qulakkeerisunik, imaqarpoq. Ilinniartitsinermut Pilersaarut II-mi suliniutini meeqqat atuarfiannik nukittorsaanissaq, piareersimalersitsiniarluni atuartitsinermik aqqissuussinissaq kiisalu pitsaaneruseq kiisalu nuna tamakkerlugu ilitsersuisarnissaq, ilaatinneqarput.

3. Qanoq periusissiaqarpa, inuusuttut ilinniakkamik aallartitseriaannaanngitsut eqqarsaatigalugit?

Akissut: Naalakkersuisut AIS 2016-imi siunnersuutigaat, inuusuttut ilinnialernissamut piareersimanngitsut kivinneqarnissaat eqqarsaatigalugu, Immikkut ittumik Suliffissaaleqisunut suliniuteqarnermi aningaasassat ilai nunatsinni Piareersarfinni ataavarnerusumik suliniuteqarnissamut nuunneqassasut.

Ilinniartitsinermut pilersaarut II-p ataani suliniuteqarnerup ilaatut maannakkorpiaq misissueqqissaarnermut suliniut, inuusuttut piginnaangorsarneqanerannik misissueqqissaarnissamik siunertaqarfiusoq, ingerlanneqarpoq. Suliniut aallartinneqareerpoq aamma nalunaarusiaq 2015-ip naanerani naammassissalluni. Tamatuma kingorna taakkua piginnaangorsarneqarnerat qanoq iliornikkut iluaqutaanerpaasumik aqqissuunneqarsinnaassanersoq Naalakkersuisut isummerfigissavaat.

4. Ukiunut tallimanut imaluunniit ukiunut qulinut pilersaaruteqartoqarpa?

Akissut: Naalakkersuisut Suliffissaqartitsinermi periusissiaat 2015, "Suliffeqarneq toqqissisimanartoq" piffissami qanittumi aamma

ungasissumi suliniutaasussanik imaqarpoq. Inuusuttunik piginnaanngorsaaneq ungasissumi suliniutini ilaasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut periusissiaat 2024 tikillugu ilinniartitaanermut suliaqarfimmut anguniakkanik imaqarpoq. Suliniutit Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut periusissiaanni siunnerfiusunik piviusunngortitsisussat, Ilinniartitsinermut Pilersaarut II-imi nassuiarneqarput. Ilinniartitsinermut Pilersaarut II ukiut tamaasa nutarterneqartarpoq, kisianni periusissiami atuuttut ungasissumut siunertaasut taakkuuginnartarlutik.

5. Naalakkersuisut meeqqat atuarfianni ilinniartitseriaatsip atuagarsornermik tunngavilersugaanngitsup inuussuttuaqqat piginnaanngorsarnissaat anguniarlugu atuartitseriaatsip eqqunneqarnissaata aqqutissiuunnissaa takorloorsinnaavaat?

Akissut: Meeqqat atuarfiannut suliaqarfimmi inatsisit atuuttut, kommunit atuartunut "atuagarsorfiunngitsumik" atuartitsinerit ingerlanissaannik aqqissuussinissaannut periarfissaqartitsereerput. Meeqqat atuarfiannut inatsit naapertorlugu meeqqat atuarfiat, atuartut piginnaasaat pisariaqartitaallu aallaavigalugit, atuartitsinermik neqerooruteqartussaareerpoq, aamma ilinniartitsissutissat "sumiiffinni ataasiakkaani" toqqagassat ataanni suliaqarnermi/nipilersornermi atuartitsissutissaniinerusoq, atuartitsinerup annertussusissaata aqqissuunnissaanut kommunit kiffaanngissuseqarput.

Partii Naleraq inuusuttut suliffissaaleqinermut aamma ilinniarnissamut piareersimannginnerannut tunngatillugu inissisimanerannut soqutiginnimmat Naalakkersuisut qjaruppaat. Inuusuttut meeqqat atuarfiannit anereernerfik kingorna, ilinniarnermik imaluunniit sulinermik aallartissinnaanissaminnut, ingerlaqqinnissamut periarfissaqarnerulernissaannut suliniutit taakkua, tapersersorneqarnissaannut partiit tamaasa katersuutsinnissaat, Naalakkersuisut kissaatigaat. Suliniutit Naalakkersuisut Suliffissaqartitsinermut Periusissiaq 2015-imi nassuiarneqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Randi Vestergaard Evaldsen

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoq